

THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP NÂNG CAO KỸ NĂNG MỀM CHO SINH VIÊN KHOA KINH TẾ, TRƯỜNG ĐẠI HỌC BẠC LIÊU

THE SITUATION AND SOLUTIONS TO ENHANCE SOFT SKILLS FOR STUDENTS OF ECONOMICS DEPARTMENT, BAC LIEU UNIVERSITY

Võ Thị Phương Hồng Hợp*, La Thùy Diễm

Trường Đại học Bạc Liêu

* vtphhop@blu.edu.vn

Ngày nhận bài:

18/7/2024

Ngày chấp nhận đăng:

20/8/2024

Keywords: Soft skills, students of Faculty of Economics, Bac Lieu University

ABSTRACT

This study was conducted to understand the current situation and awareness of soft skills among students of the Faculty of Economics at Bac Lieu University. Thereby, some solutions are proposed to help students of the Faculty of Economics, Bac Lieu University further improve their soft skills to better meet social needs. The research was conducted using quantitative methods, collecting data through questionnaire tools. In addition, the method of analyzing and synthesizing documents was applied to establish the theoretical basis of the topic. Research results show that the majority of Economics students are aware of the importance of soft skills, but the skills are only at an average level and not really high.

TÓM TẮT

Nghiên cứu này được thực hiện nhằm tìm hiểu thực trạng cũng như sự nhận thức về kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu. Qua đó đề xuất một số giải pháp giúp sinh viên khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu nâng cao kỹ năng mềm hơn nữa đáp ứng nhu cầu xã hội tốt hơn. Nghiên cứu được thực hiện bằng phương pháp định lượng, thu thập dữ liệu thông qua công cụ bảng câu hỏi. Bên cạnh đó, nhóm tác giả còn sử dụng phương pháp phân tích-tổng hợp tài liệu nhằm xác lập cơ sở lý luận của đề tài. Kết quả nghiên cứu cho thấy đa số sinh viên khoa Kinh tế đều nhận thức được tầm quan trọng của kỹ năng mềm, tuy nhiên các kỹ năng chỉ dừng lại ở mức trung bình chưa thực sự cao.

Từ khóa: Kỹ năng mềm, sinh viên khoa Kinh tế, Đại học Bạc Liêu

1. Giới thiệu

Ngày nay, tầm quan trọng của kỹ năng mềm được đặt lên hàng đầu trong sự nghiệp của mỗi người. Bởi vì kỹ năng mềm giúp cho nhân

viên nâng cao khả năng làm việc hiệu quả, tạo và nuôi dưỡng mối quan hệ tốt với đồng nghiệp, khách hàng. Đồng thời đóng góp tích cực vào sự phát triển của tổ chức. Theo PGS.TS Nguyễn Thị

Thuận, chuyên gia của Bộ Lao động - Thương binh - Xã hội mỗi năm Việt Nam có khoảng 1,6 triệu thanh niên bước vào tuổi lao động. Nhưng có đến 83% sinh viên tốt nghiệp ra trường bị đánh giá là thiếu kỹ năng mềm. Việc thiếu kỹ năng mềm đang là thách thức đối với lao động trẻ Việt Nam hiện nay, nhất là khi chúng ta đang bước vào thời kỳ cách mạng công nghiệp 4.0. Để đáp ứng được nhu cầu của các nhà tuyển dụng thì sinh viên phải trang bị cho mình nhiều kỹ năng mềm hơn nữa. Trên cơ sở lý thuyết cùng với việc lược khảo tài liệu của các nghiên cứu liên quan như nghiên cứu của Huỳnh Văn Sơn (2012), Phan Trường Nhất (2021), Nguyễn Đình Hùng - Đoàn Thị Thanh Thủy - Nguyễn Thị Thu Sương (2022), Vũ Thị Thu Hương (2023). Nhóm tác giả nhận thấy đa số các nghiên cứu này tập trung nghiên cứu thực trạng kỹ năng mềm của sinh viên nói chung chưa tập trung nghiên cứu riêng cho một khoa cụ thể. Bởi vì, kỹ năng mềm của các sinh viên giữa các khoa khác nhau sẽ có sự khác biệt cũng như có nét đặc thù riêng cho từng ngành. Việc tìm hiểu sâu hơn thực trạng kỹ năng mềm của sinh viên từng khoa sẽ có cái nhìn cụ thể hơn, từ đó đưa ra giải pháp cải thiện các kỹ năng mềm cho sinh viên được sát thực hơn. Bên cạnh đó, các nghiên cứu chưa tập trung nhiều vào việc tìm hiểu nhận thức của sinh viên về vai trò, tầm quan trọng của kỹ năng mềm. Cũng như chưa tìm hiểu sâu về sự tác động của nhà trường và khoa đến kỹ năng mềm của sinh viên. Vì thế, nghiên cứu *“Thực trạng và giải pháp nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu”* được tiến hành.

1.1. Một số khái niệm về kỹ năng mềm

Kỹ năng mềm hiện nay có vai trò rất quan trọng và là một trong những kỹ năng bắt buộc trong tuyển dụng, bởi chúng giúp cho nhân viên nâng cao khả năng làm việc hiệu quả, tạo và nuôi dưỡng mối quan hệ tốt với đồng nghiệp, khách hàng. Đồng thời đóng góp tích cực vào sự phát triển của tổ chức. Có khá nhiều quan niệm hay định nghĩa khác nhau về kỹ năng mềm tùy theo lĩnh vực nghề nghiệp, góc nhìn chuyên môn, ngữ cảnh, phát biểu và thậm chí là việc đặt thuật ngữ này bên cạnh những thuật ngữ nào.

Theo Tác giả Forland, Jeremy (2006) định nghĩa: “Kỹ năng mềm là một thuật ngữ thiên về mặt xã hội để chỉ những kỹ năng có liên quan đến việc sử dụng ngôn ngữ giao tiếp, khả năng hòa

nhập xã hội, thái độ và hành vi ứng xử hiệu quả trong giao tiếp giữa người với người. Nói khác đi, đó là kỹ năng liên quan đến việc con người hòa mình, chung sống và tương tác với cá nhân khác, nhóm, tập thể, tổ chức và cộng đồng”.

Nhà nghiên cứu N.J. Pattrick (2008) định nghĩa: “Kỹ năng mềm là khả năng, là cách thức chúng ta tiếp cận và phản ứng với môi trường xung quanh, không phụ thuộc vào trình độ chuyên môn và kiến thức. Kỹ năng mềm không phải là yếu tố bẩm sinh về tính cách hay là những kiến thức của sự hiểu biết lý thuyết mà đó là khả năng thích nghi với môi trường và con người để tạo ra sự tương tác hiệu quả trên bình diện cá nhân và cả công việc”.

Michal Pollick (2008) tiếp cận dưới góc nhìn Kỹ năng mềm là một năng lực thuộc về Trí tuệ cảm xúc: “Kỹ năng mềm đề cập đến một con người có biểu hiện của EQ (Emotion Intelligence Quotion), đó là những đặc điểm về tính cách, khả năng giao tiếp, ngôn ngữ, thói quen cá nhân, sự thân thiện, sự lạc quan trong mối quan hệ với người khác và trong công việc”.

Nguyễn Thị Mỹ Lộc và Đinh Thị Kim Thoa (2010) thì cho rằng: “Kỹ năng mềm là thuật ngữ dùng để chỉ các kỹ năng thuộc về trí tuệ cảm xúc như: một số nét tính cách (quản lý thời gian, thư giãn, vượt qua khủng hoảng, sáng tạo và đổi mới), sự tế nhị, kỹ năng ứng xử, thói quen, sự lạc quan, chân thành, kỹ năng làm việc theo nhóm... Đây là những yếu tố ảnh hưởng đến sự xác lập mối quan hệ với người khác”.

Những kỹ năng này thường không được học trong nhà trường, không liên quan đến kiến thức chuyên môn, nhưng không phải là kỹ năng đặc biệt mà phụ thuộc chủ yếu vào cá tính của từng người. Kỹ năng mềm quyết định bạn là ai, làm việc thế nào, là thước đo hiệu quả cao trong công việc.

Như vậy, song song với kiến thức chuyên môn, kỹ năng mềm đóng vai trò rất quan trọng đối với thành công trong sự nghiệp của mỗi người. Thêm vào đó, kỹ năng mềm đối với sinh viên trong bối cảnh công nghiệp hóa và hiện đại hóa như ngày nay rất quan trọng, đồng thời thể hiện rõ một phần năng lực khi bước ra thực tế.

1.2. Vai trò của kỹ năng mềm đối với sinh viên

Kỹ năng mềm ngày càng được các nhà nghiên cứu chứng minh về sức ảnh hưởng lớn của nó đến sự thành công trong sự nghiệp và cuộc sống

của mỗi người. Theo kết quả nghiên cứu của Klaus (2010), kỹ năng mềm chiếm 70-85% thành công của một cá nhân, trong khi kỹ năng cứng và kiến thức, kỹ thuật chỉ đóng góp 15-30%. Vai trò của kỹ năng mềm được đánh giá rất cao, bởi kỹ năng mềm sẽ giúp các cá nhân mở rộng các mối quan hệ giữa người với người và hỗ trợ, phát huy kiến thức chuyên môn, kỹ năng nghề nghiệp, từ đó góp phần tăng năng suất lao động, tạo ra hiệu quả cao trong công việc. Thực tế có nhiều người rất giỏi chuyên môn nhưng họ lại chưa thành công hoặc thậm chí thất bại trong công việc và cuộc sống vì họ thiếu hoặc chưa quan tâm đến các kỹ năng mềm. Đặc biệt, bối cảnh hội nhập quốc tế đã tác động đến môi trường làm việc với tính cạnh tranh cao, sinh viên tốt nghiệp ra trường với tấm bằng khá, giỏi không hề ít, để có thể vượt qua những người khác trở thành một ứng viên sáng giá thì sinh viên tốt nghiệp cần phải trang bị thêm kỹ năng mềm. Nếu được trang bị tốt về kỹ năng mềm sẽ giúp sinh viên tốt nghiệp tăng khả năng tìm kiếm việc làm, dễ dàng thích nghi trước các sự thay đổi, có thể chuyển đổi ngành/ngành mở rộng cơ hội việc làm... Như vậy, kỹ năng mềm là vô cùng cần thiết đối với các bạn sinh viên mới ra trường tìm kiếm việc làm. Dưới đây là những vai trò quan trọng của kỹ năng mềm:

- *Một là, kỹ năng mềm sẽ giúp gây ấn tượng và tạo niềm tin:* Các nhóm kỹ năng mềm như kỹ năng thuyết phục, kỹ năng giao tiếp, kỹ năng trình bày... sẽ giúp chúng ta có được thiện cảm của người đối diện. Một người có kiến thức, năng lực nhưng lại không biết cách bộc lộ nó cho người khác thấy thì đó chính là thất bại. Một chút cảm tình, một chút lắng nghe của người đối diện sẽ giúp bạn có được những điều thực sự lớn lao.

- *Hai là, kỹ năng mềm giúp tạo ra sự kết nối, xây dựng mối quan hệ:* Một người năng động, hoạt bát, hòa nhã lại có hiểu biết luôn làm vừa lòng mọi người và thường là tâm điểm của sự chú ý. Chúng ta sẽ chẳng bao giờ có thể thu hẹp khoảng cách, đưa mọi người kết nối với nhau khi ta rụt rè, thiếu tự tin. Kỹ năng mềm giúp chúng ta giao tiếp, lắng nghe, thấu hiểu, từ đó xây dựng và duy trì mối quan hệ giữa người với người, giúp chúng ta hiểu, tôn trọng quan điểm của người khác, đồng thời cũng giúp chúng ta tạo dựng lòng tin và sự đồng lòng trong các mối quan hệ cá nhân.

- *Ba là, kỹ năng mềm giúp giải quyết vấn*

đề nhanh chóng: Kỹ năng mềm giúp chúng ta giải quyết những vấn đề phát sinh nhanh chóng và hiệu quả hơn. Trong cuộc sống, không thể tránh khỏi những vấn đề và thách thức. Kỹ năng mềm bao gồm lắng nghe, phân tích, tìm ra phương án và thực hiện biện pháp để giải quyết vấn đề một cách hiệu quả. Nó cũng giúp chúng ta phát triển khả năng tư duy linh hoạt và sáng tạo. Kỹ năng giải quyết vấn đề thường được biết đến với tên gọi “kỹ năng xử lý tình huống”. Ngoài ra việc có kỹ năng lập kế hoạch, đặt mục tiêu cũng sẽ giúp bạn xử lý nhanh chóng các tình huống trong cuộc sống.

- *Bốn là, kỹ năng mềm cải thiện chất lượng sống:* Những kỹ năng mềm giúp cuộc sống thuận lợi hơn khi ta dễ dàng giải quyết được mọi vấn đề và từ đó giúp ta cải thiện chất lượng cuộc sống. Kỹ năng mềm là một yếu tố quan trọng trong việc xây dựng sự nghiệp thành công. Nhà tuyển dụng thường đánh giá cao kỹ năng mềm như khả năng làm việc nhóm, giao tiếp, lãnh đạo và quản lý thời gian. Có những kỹ năng mềm sẽ giúp bạn nổi bật trong môi trường làm việc và tạo cơ hội thăng tiến trong sự nghiệp.

Như vậy, kỹ năng mềm đóng vai trò vô cùng quan trọng trong cuộc sống, công việc. Bởi vì chúng ảnh hưởng đến khả năng tương tác và thành công của mỗi người trong mọi tình huống.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Phương pháp chọn mẫu

Để tìm hiểu thực trạng kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu, chúng tôi đã tiến hành chọn mẫu bằng phương pháp chọn mẫu xác suất (đã biết quy mô tổng thể). Theo Yamane Taro (1967), việc xác định kích thước mẫu khi đã biết quy mô tổng thể áp dụng công thức sau:

$$n = \frac{N}{1 + N * e^2} = \frac{543}{1 + 543 * 0,05^2} = 230,32$$

Trong đó n: là kích thước mẫu cần xác định; N: Quy mô tổng thể (543 sinh viên khóa 15, 16, 17 các ngành của khoa); e: sai số cho phép.

Theo kết quả cho thấy kích thước mẫu nghiên cứu là 230 mẫu, tuy nhiên để tăng tính đại diện hơn cho tổng thể nên nhóm tác giả quyết định khảo sát 350 mẫu. Trong đó có 120 sinh viên năm

nhất, 140 sinh viên năm hai, và 90 sinh viên năm ba (không khảo sát sinh viên năm tư vì thời điểm thực hiện nghiên cứu là các bạn sinh viên này đã học xong chương trình tại trường, số lượng phân bổ căn cứ vào số lượng sinh viên các khóa hiện tại của khoa Kinh tế).

2.2. Phương pháp thu thập và xử lý số liệu

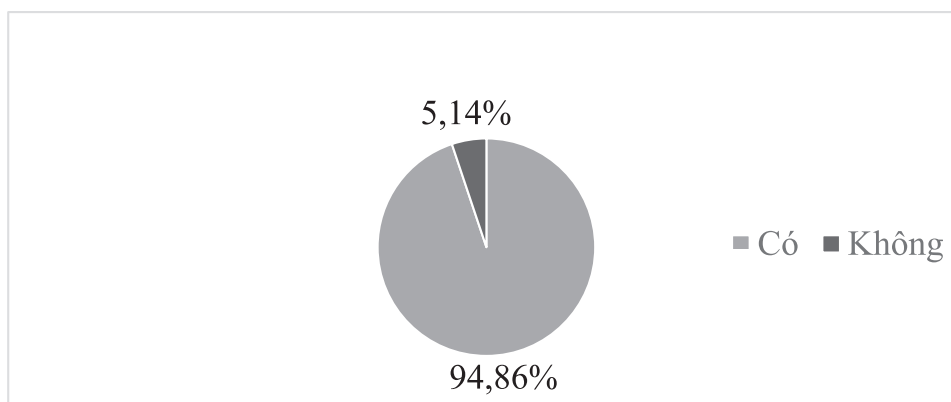
Nhóm tác giả tiến hành thu thập dữ liệu sơ cấp thông qua công cụ bảng câu hỏi. Các bảng câu hỏi sẽ được in và phát trực tiếp cho sinh viên các lớp khoa Kinh tế trả lời. Từ đó, nhóm tác giả sử dụng công cụ Excel để thống kê mô tả, vẽ biểu đồ đưa ra kết quả nghiên cứu. Bên cạnh đó, nhóm tác giả còn sử dụng phương pháp phân tích - tổng hợp tài liệu: Nghiên cứu (đọc, phân tích, tổng hợp, khái quát hóa, hệ thống hóa lý luận) các tài liệu (các công trình, các tài liệu khoa học...) nhằm xác lập cơ sở lý luận của đề tài.

3. Kết quả và thảo luận

3.1. Thực trạng nhận thức về kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế

Hiện số lượng sinh viên tốt nghiệp không tìm kiếm được việc làm là khá lớn. Mặc dù chuyên môn rất tốt nhưng phần lớn lý do là nhiều bạn không có hoặc có kỹ năng mềm còn hạn chế. Do đó, việc trang bị kỹ năng mềm cho sinh viên ngay khi còn ngồi trên ghế nhà trường là vấn đề cần được quan tâm. Có thể nói, vai trò của kỹ năng mềm đối với sinh viên cực kỳ quan trọng. Qua kết quả khảo sát 350 sinh viên khoa Kinh tế thì có thể thấy rằng đa số các bạn sinh viên đều cho rằng kỹ năng mềm là có quan trọng chiếm tỷ lệ 94,86%. Còn lại số ít sinh viên cho rằng kỹ năng mềm không quan trọng chiếm 5,14%. Điều này chứng tỏ, sinh viên khoa Kinh tế đều đã nhận thức được tầm quan trọng của kỹ năng mềm.

Hình 1: Thể hiện tầm quan trọng của các kỹ năng mềm trong sinh viên

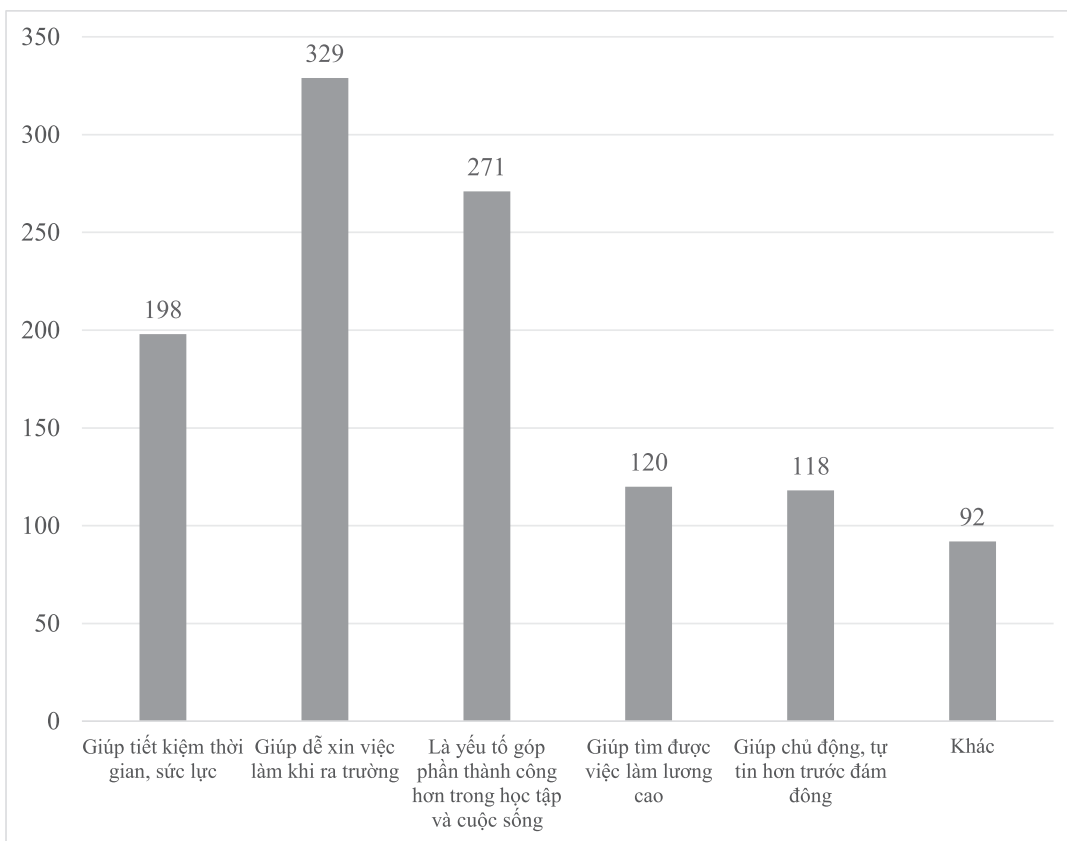

Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

Để có thể phát triển công việc của mình sau này các sinh viên không chỉ cần chuyên môn giỏi mà còn cần có được sự tin tưởng, sự ủng hộ của người lãnh đạo và đồng nghiệp. Muốn làm được điều đó các sinh viên phải đạt nhiều kỹ năng mềm. Từ kết quả hình 2 có thể thấy trong tổng số 350 sinh viên được khảo sát thì hầu hết các sinh viên khoa Kinh tế nhận thức rằng kỹ năng mềm tốt “giúp dễ xin việc làm khi ra trường” (có 329 sinh viên), kế tiếp kỹ năng mềm “là yếu tố góp phần

thành công hơn trong học tập và cuộc sống” (271 sinh viên). Như vậy, sinh viên đã nhận thức được rằng việc bản thân nếu có nhiều kỹ năng mềm sẽ giúp dễ xin việc làm sau khi ra trường và dễ dàng thành công trong cuộc sống, nhất là đối với sinh viên các khối ngành kinh tế vì đây là khối ngành đòi hỏi sự năng động, linh hoạt khá cao. Ngoài ra, nhờ có kỹ năng mềm mà sinh viên tiết kiệm được thời gian, sức lực, giúp tìm được việc làm lương cao và chủ động hơn trong cuộc sống.

Hình 2: Tâm quan trọng của kỹ năng mềm đối với sinh viên Khoa Kinh tế

Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

Theo kết quả khảo sát ở bảng 1 thì đa số sinh viên khoa Kinh tế đều có nhu cầu học tập và dành nhiều thời gian để rèn luyện kỹ năng mềm. Tuy nhiên việc rèn luyện chỉ tập trung chủ yếu ở các buổi thực hành kỹ năng mềm trên lớp, việc chủ động tìm đến các phương án để rèn luyện kỹ năng

mềm thêm ở bên ngoài và thông qua các hoạt động xã hội của sinh viên ở mức thấp. Trong khi các hoạt động này sẽ giúp sinh viên rèn luyện rất nhiều kỹ năng mềm như giao tiếp, thuyết trình, nói trước đám đông, lập kế hoạch...

Bảng 1: Nhu cầu học tập kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế

Các tiêu chí	Có nhu cầu		Không có nhu cầu		Ít có nhu cầu	
	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Sinh viên có nhu cầu được rèn luyện kỹ năng mềm	332	94,86	2	0,57	16	4,57
Sinh viên dành nhiều thời gian rèn luyện kỹ năng mềm	218	62,29	30	8,57	102	29,14
Sinh viên tự tìm hiểu thêm kỹ năng mềm ở bên ngoài	139	39,71	143	40,86	68	19,43

Sinh viên tham gia các hoạt động xã hội vì muốn rèn luyện kỹ năng mềm	99	28,29	76	21,71	175	50,00
Sinh viên tham gia các buổi thực hành kỹ năng mềm thông qua các giờ học	273	78,00	10	2,86	67	19,14

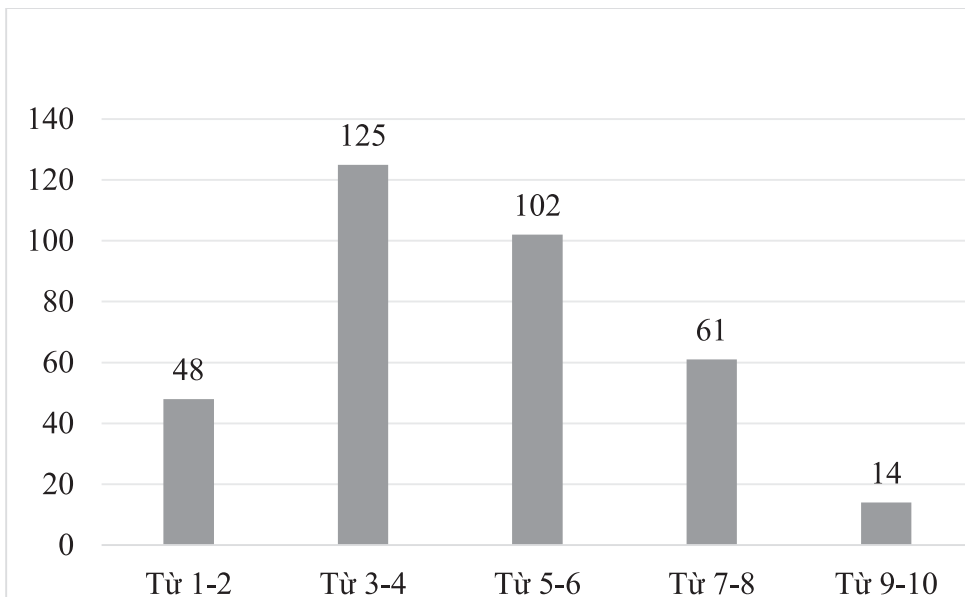
Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

3.2. Thực trạng kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế, trường Đại học Bạc Liêu

Để trở thành một người thành công trong công việc lẫn cuộc sống, bản thân sinh viên không chỉ biết cách trang bị cho mình những kiến thức

chuyên môn, mà điều vô cùng quan trọng đó nữa là trau dồi những kỹ năng mềm cần thiết. Hiện tại số kỹ năng mềm mà sinh viên khoa Kinh tế có được, thể hiện qua kết quả khảo sát hình 3.

Hình 3: Số kỹ năng mềm sinh viên khoa Kinh tế hiện có

Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

Theo kết quả mà nhóm tác giả khảo sát thì các sinh viên khoa Kinh tế trường Đại học Bạc Liêu đã trang bị cho mình một số kỹ năng mềm nhất định. Mặc dù kỹ năng sinh viên có được chỉ dừng ở mức trung bình từ 3 - 4 kỹ năng (125 sinh viên) và 5 - 6 kỹ năng (102 sinh viên) là chủ yếu nhưng có thể thấy rằng sinh viên đã có những sự cố gắng trong việc hoàn thiện kỹ năng. Tuy nhiên, mức kỹ năng mềm hiện có thì chưa quá đủ để sinh viên làm hành trang khi tốt nghiệp ra trường. Vì vậy, sinh viên khoa Kinh tế cần phải trau dồi, tích lũy nhiều hơn nữa các kỹ năng cần thiết cho bản thân.

Trên cơ sở nghiên cứu các hệ thống kỹ năng mềm cần thiết cho người lao động ở Việt Nam, TS. Phan Quốc Việt đã tổng hợp 10 kỹ năng mềm cần

thiết cho người lao động cũng như sinh viên Việt Nam được nêu ở bảng 2 dưới đây. Nhóm tác giả tiến hành khảo sát 10 kỹ năng này kết quả cho thấy, trong 10 kỹ năng mềm thì kỹ năng giao tiếp và ứng xử, kỹ năng giải quyết vấn đề của sinh viên khoa Kinh tế chỉ đạt mức trung bình. Bên cạnh đó, các kỹ năng như kỹ năng tư duy sáng tạo và mạo hiểm, kỹ năng đàm phán, kỹ năng lãnh đạo bản thân và hình ảnh cá nhân, kỹ năng lập kế hoạch và tổ chức công việc cũng ở mức thấp. Chỉ có kỹ năng học và tự học, kỹ năng giao tiếp và ứng xử, kỹ năng thuyết trình là ở mức khá cao. Đây cũng là một tồn tại đáng quan tâm mà khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu cần phải lưu ý để có những giải pháp thích đáng giúp sinh viên cải thiện tốt hơn.

Bảng 2: Mức độ đạt được các kỹ năng mềm của sinh viên khoa Kinh tế

Tiêu chí đánh giá	Rất cao		Cao		Bình Thường		Thấp		Rất thấp	
	Số lượng	Tỷ lệ	Số lượng	Tỷ lệ	Số lượng	Tỷ lệ	Số lượng	Tỷ lệ	Số lượng	Tỷ lệ
Kỹ năng học và tự học	152	43,3	132	37,71	37	10,57	19	5,43	10	2,86
Kỹ năng giao tiếp và ứng xử	102	29,14	120	34,29	80	22,86	27	7,71	21	6,00
Kỹ năng thuyết trình	181	51,71	104	29,71	31	8,86	16	4,57	18	5,14
Kỹ năng tư duy sáng tạo và mạo hiểm	39	11,14	49	14,00	116	33,14	97	27,71	49	14,00
Kỹ năng làm việc đồng đội	92	26,29	117	33,43	72	20,57	35	10,00	34	9,71
Kỹ năng lập kế hoạch và tổ chức công việc	63	18,00	68	19,43	120	34,29	70	20,00	29	8,29
Kỹ năng giải quyết vấn đề	76	21,71	79	22,57	107	30,57	47	13,43	41	11,71
Kỹ năng lắng nghe	95	27,14	141	40,29	65	18,57	38	10,86	11	3,14
Kỹ năng đàm phán	38	10,86	45	12,86	88	25,14	108	30,86	71	20,29
Kỹ năng lãnh đạo bản thân và hình ảnh cá nhân	45	12,86	50	14,29	76	21,71	111	31,71	68	19,43

Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

3.3. Thực trạng các hoạt động của nhà trường và khoa Kinh tế ảnh hưởng tới việc nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên khoa Kinh tế

Thực tế, ngoài phần kiến thức chuyên môn, Nhà trường và khoa Kinh tế đã phối hợp với nhau để tạo nên nhiều hoạt động nhằm nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên. Qua kết quả khảo sát cho thấy các sinh viên khoa Kinh tế bị ảnh hưởng từ các môn học về kỹ năng mềm đã được giảng dạy trên lớp; từ các chuyên đề, khóa bồi dưỡng của các chuyên gia bên ngoài trường chỉ ở mức trung bình. Điều này đúng với thực tế, vì các chương trình đào tạo của các ngành thuộc khoa Kinh tế mặc dù có đưa học phần kỹ năng mềm vào nhưng vẫn không được chọn dạy vì lý do khách quan. Ngoài ra, trong những năm gần đây mặc dù khoa Kinh tế có liên kết và mời được chuyên gia bên ngoài đến giảng dạy một số chuyên đề cho sinh viên, tuy nhiên sinh

viên được tham gia với số lượng hạn chế nên chỉ có một ít sinh viên thấy rằng việc này góp phần khá lớn giúp tích lũy thêm nhiều kỹ năng mềm. Đây cũng là một hạn chế mà khoa cần cải thiện trong thời gian tới.

Bên cạnh đó, các hoạt động giảng dạy có tích hợp kỹ năng mềm của giảng viên, các hoạt động học tập trong và ngoài trường của sinh viên; các hoạt động phong trào, các cuộc thi mà nhà trường và khoa phát động có ảnh hưởng đến việc nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên khoa Kinh tế khá cao.

Cuối cùng ảnh hưởng từ các câu lạc bộ của nhà trường chiếm tỷ lệ thấp nhất. Do thực tế hiện nay, các câu lạc bộ ở nhà trường còn hạn chế về số lượng và chất lượng nên sự ảnh hưởng đến kỹ năng mềm của sinh viên không cao.

Bảng 3: Mức độ ảnh hưởng các hoạt động của Nhà trường và khoa Kinh tế tới kỹ năng mềm của sinh viên

Tiêu chí đánh giá	Rất ảnh hưởng		Ảnh hưởng		Bình Thường		Ít ảnh hưởng		Không ảnh hưởng	
	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)	Số lượng	Tỷ lệ (%)
Ảnh hưởng từ các môn học về kỹ năng mềm đã được giảng dạy	34	9,71	46	13,14	114	32,7	91	26,00	65	18,57
Ảnh hưởng từ các hoạt động giảng dạy có tích hợp kỹ năng mềm của giảng viên và hoạt động học tập trong, ngoài trường của sinh viên	101	28,86	128	36,57	45	12,86	44	12,57	32	9,14
Ảnh hưởng từ các câu lạc bộ của Khoa và nhà trường	11	3,14	16	4,57	24	6,86	89	25,43	210	60,00
Ảnh hưởng từ các chuyên đề, khóa bồi dưỡng của các chuyên gia bên ngoài trường mà Khoa mời giảng	83	23,71	110	31,43	67	19,14	44	12,57	46	13,14
Ảnh hưởng của các hoạt động phong trào, cuộc thi mà nhà trường và Khoa phát động, tổ chức	98	28,00	134	38,29	82	23,43	19	5,43	17	4,86

Nguồn: Kết quả khảo sát 2024

3.4. Một số giải pháp đề xuất nhằm nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên khoa Kinh tế, Trường Đại học Bạc Liêu

Thứ nhất: Nâng cao hơn nữa tính chủ động cho sinh viên trong việc rèn luyện kỹ năng mềm thông qua các hoạt động bên ngoài và các hoạt động xã hội.

Sinh viên cần nâng cao hơn nữa nhận thức của mình về vai trò của kỹ năng mềm trong học tập chuyên môn và tìm việc trong tương lai: có thể tham gia đi làm thêm ở các đơn vị bên ngoài trường để tích lũy thêm kỹ năng mềm, đồng thời góp phần rèn luyện, học hỏi kinh nghiệm thông qua quá trình làm việc. Tích cực tham gia vào các hoạt động của lớp, của Trường, Khoa, Hội sinh viên, Đoàn thanh niên tổ chức và các hoạt động xã hội hoặc tham gia các lớp học kỹ năng. Lập một bảng kế hoạch cá nhân, đề ra mục tiêu ngắn hạn,

dài hạn, từ đó có kế hoạch để bổ sung, hoàn thiện kỹ năng mềm cho bản thân.

Thêm vào đó, khoa Kinh tế cần tổ chức nhiều hơn nữa các hoạt động ngoại khóa như: Hè tình nguyện, tiếp sức mùa thi, thủ lĩnh thanh niên, hội thao thanh niên, tiếng hát sinh viên,... để tạo môi trường cho sinh viên tham gia nhằm giúp sinh viên có cơ hội thực hành nâng cao kỹ năng mềm.

Khoa Kinh tế cũng cần phối hợp với các cố vấn học tập để thường xuyên tư vấn giúp sinh viên nhận thức hơn nữa về việc chủ động rèn luyện kỹ năng mềm cho bản thân. Bên cạnh đó, khoa cần liên hệ và tổ chức cho sinh viên đi thực tế, thực tập trải nghiệm nghề nghiệp tại các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất kinh doanh để sinh viên có sự va chạm thực tế rèn luyện nhiều hơn kỹ năng mềm cần thiết.

Thứ hai: Nâng cao kỹ năng tư duy sáng tạo

và mạo hiểm, kỹ năng đàm phán, kỹ năng lãnh đạo bản thân và hình ảnh cá nhân, kỹ năng lập kế hoạch và tổ chức công việc cho sinh viên.

Nhà trường cần phối hợp với các khoa trong việc duy trì và phát huy hơn nữa các cuộc thi ý tưởng sáng tạo khởi nghiệp, logistic, Olympic tiếng Anh... trong sinh viên, khuyến khích thành lập và duy trì các câu lạc bộ trong sinh viên.

Riêng khoa Kinh tế cần liên kết với các trung tâm chuyên về đào tạo kỹ năng mềm cho sinh viên để tổ chức các buổi học tập về kỹ năng mềm cho sinh viên tham gia. Song song với việc tổ chức các chuyên đề và mời chuyên gia về giảng dạy cho sinh viên.

Thứ ba: Đưa các học phần kỹ năng mềm vào chương trình đào tạo các ngành học của Khoa và chọn dạy các học phần đó.

Khoa Kinh tế có thể liên kết với khoa Sư phạm để mời giảng viên giảng dạy học phần kỹ năng mềm vì hiện tại khoa Sư phạm đã có sẵn nguồn lực. Bên cạnh đó, trong quá trình giảng dạy các giảng viên khoa Kinh tế nên đổi mới phương pháp giảng dạy, kết hợp lồng ghép kỹ năng mềm vào các học phần như: cho sinh viên thuyết trình, làm nhóm, tranh luận, giải quyết vấn đề, lập kế hoạch, học nhóm, dự án... Đồng thời, giảng viên khoa phải thường xuyên học tập nâng cao kiến thức về kỹ năng mềm, không ngừng học hỏi kinh nghiệm để có thể truyền tải kỹ năng mềm một cách

tốt nhất đến sinh viên.

Ngoài ra, khoa Kinh tế cần thường xuyên tổ chức các lớp tập huấn về kỹ năng mềm cho giảng viên để trong quá trình giảng dạy giảng viên có thể lồng ghép vào các học phần. Hơn nữa, nhà trường nên phối hợp với các cựu sinh viên, các nhà sử dụng lao động trong tỉnh Bạc Liêu nhằm khảo sát yêu cầu tuyển dụng của họ để nắm bắt được nhu cầu và sự biến động nhu cầu hằng năm đối với các kỹ năng mềm cần thiết cho sinh viên, từ đó sẽ có thể điều chỉnh và cập nhật kịp thời vào chương trình đào tạo của trường.

4. Kết luận

Qua kết quả khảo sát 350 sinh viên khoa Kinh tế về thực trạng kỹ năng mềm thì hầu hết các sinh viên đều đã nhận thức được tầm quan trọng cũng như sự cần thiết phải có của kỹ năng mềm ngoài những kiến thức được học trong Chương trình đào tạo. Tuy nhiên, các kỹ năng mềm mà sinh viên có được chỉ dừng lại ở mức trung bình chưa thật sự quá cao. Thực tế cho thấy, khoa Kinh tế cùng với Trường Đại học Bạc Liêu đã có sự quan tâm trong việc xây dựng Chương trình đào tạo, tăng cường rèn luyện và nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên. Tuy nhiên, khoa và nhà trường cần phải chú trọng và tạo thêm nhiều hoạt động để sinh viên có điều kiện trải nghiệm và học hỏi được nhiều kỹ năng mềm hơn giúp sinh viên tự tin hơn ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường và làm hành trang hữu ích cho tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Forland, Jeremy. (2006). *Managing Teams and Technology*. UC Davis, Graduate School of Management.
- Giusoppe Giusti. (2008). *Soft skills for Lawyer*. Chelsea Publisher.
- Nancy J. Pattrick. (2008). *Social skills for teenagers and adults with esperger syndrome*. Jessica Kingsley Publisher.
- Nguyễn Thị Mỹ Lộc, Đinh Thị Kim Thoa. (2010). *Giáo dục giá trị và kỹ năng sống cho học sinh phổ thông*. Trường Đại học Quốc gia Hà Nội.
- Michal Pollick. (2008). *Soft skills for Bussiness man*, Boston, American.
- Huỳnh Văn Sơn. (2012). Thực trạng một số kỹ năng mềm của sinh viên đại học sư phạm. *Tạp chí khoa học đại học Sư Phạm thành phố Hồ Chí Minh*, số 39, 22-28.
- Klaus, P. (2010). Communication breakdown. *California Job Journal*, 28, 1-9.

- Nguyễn Đình Hùng, Đoàn Thị Thanh Thủy, Nguyễn Thị Thu Sương. (2022). Thực trạng và biện pháp nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên trường du lịch- đại học Huế. *Tạp chí khoa học trường đại học Sư Phạm-đại học Huế*, số 4, 97-107.
- Nguyễn Thị Vân Anh. (2021). Kỹ năng mềm của sinh viên tốt nghiệp trường Đại học khoa học xã hội và nhân văn – Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh: Thực trạng và giải pháp. *Tạp chí Giáo dục*, số 514 (Kì 2 - 11/2021), 28-33.
- Phan Trường Nhất. (2021). Thực trạng và giải pháp đào tạo kỹ năng mềm cho sinh viên trường đại học công nghệ thông tin-đại học quốc gia thành phố Hồ Chí Minh. *Tạp chí khoa học - Đại học Đồng Nai*, số 20, 9-18.
- Nguyễn Thị Thuý. (2017). Thực trạng và giải pháp nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên trường Đại học tài chính – Quản trị kinh doanh. *Tạp chí khoa học – Đại học Đồng Tháp*, số 29, 103 – 109.
- Phạm Thị Hồng Hoa. (2014). Tầm quan trọng của kỹ năng mềm trong giáo dục đại học. *Tạp chí Giáo dục*, số 333, 24-26.
- Vũ Thị Thu Hương. (2023). Giải pháp nâng cao kỹ năng mềm cho sinh viên trường đại học ngoại thương Hà Nội. *Tạp chí thiết bị giáo dục*, số 1, 77-79.
- Nguyễn Thị Kiều Nga (2019). Thực trạng và giải pháp rèn luyện kỹ năng mềm cho sinh viên Trường Cao đẳng Vận tải Trung ương V. *Tạp chí Giáo dục*, số 456, 15-20.
- Quốc Việt. (2009). *83% sinh viên thiếu kỹ năng sống*. Truy cập ngày 11/7/2024 từ <https://plo.vn/83-sinh-vien-thieu-ky-nang-song-post169493.html>